

Borsos Szabolcs (Marosvásárhely):

Az üdvtan filozófiai alapjai

1. Az ember teremtett-mivolta

Az ember Isten teremtménye, aki képes felfogni Teremtője szeretetét és továbbíthatja azt másoknak a teremtett világban. Az ember társteremtője Istennek, de mindvégig teremtmény. Azért létezik az ember, hogy emlékezzen arra a szeretetre ahogyan őt teremtették. Mondhatjuk, hogy már itt a legelején megvalósul az önmagába való visszatérés, a körforgás. Ma már nehezen megy ez az emlékezés, de nem reménytelen közvetíteni a szeretet-szerelem misztériumát, amelyen keresztül Isten velünk van mindig.

Az angyalok a legfőbb segítők az üdvösség útján, továbbá azok a szentek, akik helyileg is őrzik a települések nyugalalmát. Minden családnak van már olyan tagja, aki a szentek közösségéhez tartozik.

2. Az emberi értelem

Az emberi értelem szorosan kötődik ahhoz a szeretethez, ami összekapcsolja a Gondviselő Istent az emberrel. Az értelem ennek a kapcsolatnak a létmódja, a kettőt nem választhatjuk el egymástól. A történelem során sajnos tudjuk, hogy a racionalitás elvált az Istenhez fűződő kapcsolattól. Szétesett, így jöhetett létre az indukción alapuló természettudományos gondolkodás, amiről most már tudható, hogy zsákutca, ha az ember létkérdéseit igyekszik feltárni általa. Diszkrét racionalitással lehet eljutni a felszeletelt induktív valóságtól az egységig, amelynek során zárójeleket használunk és a kreativitás különféle módozataival találkozhatunk. Fogalmaink átértelmeződnek. A belátás által az emberek is megváltozhatnak, cselekedeteik révén jobbak lehetnek. Önismereti funkciója van ennek.

2. 1. Az Üdvtan-képlet mint gondolkodási formula az alkalmazott logikában

Minden emberi kijelentés mint válasz felértékelhető az Üdvtan alapján, ezt valamiféle képletként is kezelhetjük. Olyan mintázatként, ami észrevehető, illetve árnyaiban vagy hiányában észlelhető az ember által közölt tartalmakban. Mit is kell vizsgálnunk az Üdvtan-képletben?

1. Milyen információt hordoz a kijelentés? Miért hangzik el, miért mondják, mi a céljuk vele?
2. Milyen típusú következtetéssel, induktívval vagy deduktívval van dolgunk?
3. A képlet lényege, hogy minden kijelentés VALASZ-nak tekinthető, ami alapján kiderülhet az Isten-ember kapcsolat egysége vagy annak hiánya, az emberi értelem egysége az isteni szeretettel vagy az induktív szeletelt-állapot helyzete.
4. Kísérletet kell tennünk a javításra, ami emberi teljesítmény kell hogy legyen. Nem lehet mesterséges intelligencia.
5. Bármiféle manipuláció leleplezhető ezáltal. A közéleti szereplő minden kijelentése kielemezhető, a hatalmi státusban levő ember magatartása.
6. Önvédelmi rendszer az Üdvtan-képlet mint gondolkodási formula a széteső pluralizmus hamis jóságával szemben.
7. Beékelt fékrendszer kell legyen a gondolkodásban, ami a hatalom megállításaért küzd. Szűrőberendezés, ami tisztít és lehetőséget biztosít a továbblépésre, azoknak akik komolyan gondolják a jövőt.
8. Rekonstrukciós feladat ez a képlet-alkalmazás, ami egyben gyógyító folyamat, a gyógyító gondolkodás bizonyítéka.
9. Az Isten-ember kapcsolat egységéért tenni kell valamit kézzelfogható módon is. Állandó jelleggel imádkozni lehet, továbbá plakátot vagy posztert alkothatunk, s ez lenne a lélekrajzolás eredeti módja. Minden rajznak ez a mércéje: az Isten-ember szeretetegységének mozzanata. Azért

mozzanat ez, mert a háromdimenziós világunk amúgy is széteső. Csak villanások jelzik azt, hogy eredetünkben Isten-ember között kötelék van, olyan mint amikor végre otthon érezheti magát az ember, még az is, akinek soha nem volt otthona, nincs összehasonlítási alapja, mégis ebben a mozzanatban valami eredetiség tárul fel, mutatkozik meg: az Isten mindenkinél jobban szeret minket.

Minden oktatási rendszerben meg kéne jelenjen ez a képlet, mert önismereti funkciója egyértelműen bizonyítható.

3. Barlang-effektusok

A platóni barlang hasonlat óta tudhatjuk, hogy a létezésünk illúzióktól terhelt, sok esetben csak látszatok és félreértések vannak. A meggyőződés kialakulása is erre utal, hogy rá kell erősíteni valamire vagy annak ellenkezőjére. Alá kell támasztani az elhangzottakat vagy a történeteket. Nehéz kibújni ebből a körből. Sajnos az elme újratermelheti ezt a beidegződést mint védekezési mechanizmust, mint hamis megnyugvást. Legalább békén hagynak – jelszóval leélhető emberi életek anélkül, hogy legalább egyszer végiggondolhatták volna az emberek saját létezésük rendeltetését a Teremtővel. Ezért nehéz bármit is mondani, mert minden bekerül a barlang hálójába és innen nehéz megszabadulni. Pedig nagyon sok tévedés, félreértés van a háromdimenziós racionalitásban. Például az adok-kapok egyenes arány elve okozza a legtöbb félreértést. Vissza kell térni az egységhez, ahol Isten előbb szeretett minket, mi csak válaszoltunk rá. Tehát, amikor igazságos bíróként igyekszünk eljárni, akkor soha ne feledkezzünk meg arról az egység-történetről, amelyben az Isten előbb szeretett minket. A különös az egészben az, hogy bármiféle barlangon keresztül áthat ez az egységes szeretet-szerelem energia. Az ember nem tudja fogalmilag megragadni, de sejtése van róla, egyesek versbe foglalják a lényegét, amennyiben az lehetséges. Ez a művészet lényege, hogy elmeséli a kimondhatatlan szeretet misztériumát, azt a folyamatos erőt, ami eláraszt bennünket. A mesterséges intelligencia pedig alárendeltje marad az emberi létnek, soha nem kerülhet az ember fölé.

3. 1. Operacionális tervek a helyreállításról

A barlangi létből fakadnak a problémák. Nehéz visszatérni az eredeti állapotba. Minden elképzelés azt segíti, hogy visszatérjünk az Isten-ember egység szeretetének léthelyzetébe és így legyünk képesek csatlakozni nagyobb összefüggések körtáncához az Omniverzumban.

3. 1. 1. Családmonográfia 2. O.

Digitális tartalmakat lehet létrehozni elfektetett értékekből, dédapa szerelmes leveléből, amit a dédmamának írt 75 évvel ezelőtt. Vagy olyan fotó alapján, ami emlékeket idéz bennünk, valahogy emlékeztet arra az egység-élményre, ami az Isten-ember kapcsolatra jellemző. Az ember végső identitása is benne van ebben, mert származása az Istentől jön. Ez adhat különös testvéri köteléket a különféle etnikumú és különféle vallású emberek között, amennyiben felfedezik önmagukban a szerető Istent, aki alkotott minket. Európának éppen erre lenne szüksége.

3. 1. 2. Társadalmi rendszerek

Mindenütt ugyanazon egységnek kell létrejönnie mint az Isten-ember kapcsolatban. Ez pedig nem lehet a demokrácia, mert az Isten előbb szeretett minket. Az életünk válasz erre a szeretetre. Bármiféle élő hagyomány ugyanazt jelenti: válasz a kimondhatatlan szeretetre. Még akkor is, ha nem tudjuk pontosan körülhatárolni az Istent, cselekedetünk válasz. És így hála tölti el a szívem, amikor a székely falutízesek élő hagyományára gondolok, mert a válasz szépsége, rendszere és tökéletessége azt jelzi, hogy ezek az emberek nagyon szeretik az Istent és az angyalokat.

Legfőbb törekvésünk az kell legyen, hogy ezt a bizonyos képletet minden rendszerszerű tevékenységre alkalmazzuk. Magától megmutatja önmagát az Isten-ember kapcsolat egysége, főleg ha az szimbolikusan ki is fejezhető.

Tehát minden lokális részegységet úgy kell átvilágítani, hogy az Üdvtan-képlet alapján kiderüljön: minden hiba kijavítható és helyreállítható az egység Isten-ember között. Szimbolikusan erről tanúbizonyságot is lehet tenni.

4. Mert minden a kreativitást dicséri

Ha jól megfigyeljük, akkor a gondolkodás kreatív jellegét igyekszünk megragadni, sajátos eszközökkel ugyan, eredeti módon, de a végeredményt tekintve általános igazságra törekedve: növelni kellene az ember problémamegoldó képességét és ha lehet, akkor inspirálni arra a felnövekvő generációt, hogy önzetlen módon gondolkodjon a jövőről, alkotásai követhető és másolható minták legyenek.

Beszélünk az Istenről az üdvtan kapcsán, de az emberek többsége nem érti, hogy miről van szó, hagyományként elfogadja azt, amit a nagyszülők által örökölt, de mindez csak külső tényező, nincs mögötte belső tartalom. Az üdvtan formula mint önmagába visszatérő igazság és önmagunk felfedezése saját múltunkban mégis hatással van azokra is, akik úgy tudják, hogy nem hisznek az Istenben. Mert valójában a hit mértéke kevésbé befolyásolja a gondolkodási rendszert. ***Kérdés pusztán az, hogy így válhat-e az ember társteremtővé?*** Elég-e érezni a szeretet csodáját vagy éppen annak hiányából fakadó sóvárgást, tehát mindkét esetben nem-közömbösséget ahhoz, hogy elmondhassuk: kreatív módon akarunk élni és élni hagyni másokat, a világot.

Ne feledjük, hogy az Isten közli önmagát, tehát minden ami elhangzik vagy ami történik, az tökéletes, a teremtett világ is. Ez a legfontosabb belátás, még akkor is ha félelmetesnek tűnik, mert ez segítheti a kreativitást, az új gondolkodást.

Bolyai János kreatív princípiumai

Három alapelvet sikerült eddig megalkotni abból az eredeti gondolkodásból, ami Bolyai János sajátja volt. Ezek az alapelvek kifejezetten a kreatív gondolkodás elősegítéséhez járulnak hozzá. Kiscsoportos, 3 fős keretben működtetve a Bolyai Farkas Elméleti Líceumban középiskolásoknál, jelentős tapasztalatok vannak már.

1. zárójelbe tenni minden eddigi elvet, törvényt, igazságot. Felrúgni ezeréves hagyományt, szellemi forradalmat létrehozni – ahogyan azt Bolyai János tette. (Tóth Imre értelmezésében.)
2. a semmiből egy új más világot alkotni. Engedni azt, hogy létrejöhessenek újabb összefüggések. A semmiből egy új más világot teremteni – ahogy apjának írott leveleiben mondja a géniusz.
3. a világ, amelyben élünk, Isten alkotásaként tökéletes, mert az Isten önmagát is teremti. (Aforizmak jelentősége itt jelenik meg.) Mindenkinék ugyanezt kell tennie különféle módon. Felfedezni a harmóniát, a szimmetriát a természetben. Fraktálszerű jelenségeket felfedezni.

A sokkoló helyzet akkor derül ki, amikor a tapasztalat éppen az ellenkezőjét mutatja, nagy a szakadék az elv és a valóság között. Ez a hatalmas különbség, a felmerülő rengeteg kérdés készíti az embert alkotásra, tehát ebben rejlik a kreativitás gyakorlata.

Marosvásárhely, 2024. február 3.